

ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรใหม่ที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยและหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงหลักสูตรตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ สำหรับหลักสูตรใหม่ที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยและหลักสูตรเก่าที่ได้ปรับปรุงหลักสูตรแล้วก่อนวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ ให้ใช้ระเบียบเดิมต่อไปจนกว่าจะถึงรอบการปรับปรุงหลักสูตรครั้งถัดไป เว้นแต่ข้อกำหนดใดในระเบียบนี้ที่เป็นคุณแก่นักศึกษาที่เข้าศึกษาจนก่อนก็ให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ หรือหลักสูตรเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน

“กระบวนวิชา” หมายความว่า ชุดวิชาในการจัดการศึกษาระบบชุดวิชา หรือรายวิชาในการจัดการศึกษาระบบรายวิชาที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน หรือต่างมหาวิทยาลัยที่คณะกรรมการอำนวยการเห็นชอบ

“คณะกรรมการอำนวยการ” หมายความว่า คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตวิทยาลัยตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่าด้วยการบริหารและการดำเนินงานบัณฑิตวิทยาลัย

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในมหาวิทยาลัย ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยอาจารย์ประจำที่รับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“นักวิจัยประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งนักวิจัยในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายความว่า คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่น แต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนรู้การสอนในหลักสูตรสาขานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย

“การตกลงร่วมผลิต” หมายความว่า การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอกนั้น

“องค์กรภายนอก” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้บัณฑิตวิทยาลัยมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการศึกษา ควบคุมและอำนวยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามระเบียบนี้

หมวด ๒ ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๖ ระบบการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาค การศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ หรือ เทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ หากเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและ จำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบ ทวิภาค โดยให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษา นั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้ เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎี และรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงาน หรือ การฝึกภาคสนาม การทำโครงการ หรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภา มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ การคิดหน่วยกิตระบบทวิภาค

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าสิบห้าชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่าสามสิบชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๕) การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๖) วิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๗) กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้ นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

หากมีจัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิด หน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด

หมวด ๓ หลักสูตร

ข้อ ๘ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

(๒) หลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีและประกาศนียบัตรบัณฑิต ที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาโทและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานสังคมและประเทศ

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจจัดหลักสูตรเทียบโอนความรู้ตามระดับการศึกษาในข้อ ๘ โดยหลักเกณฑ์การเทียบโอนความรู้ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ โครงสร้างหลักสูตร มีดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

(๒) ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษออกเป็นสองแผน คือ

แผน ๑ แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ ในศาสตร์สาขานั้น สำหรับสัดส่วนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และหน่วยกิตของการศึกษารายวิชา ให้เป็นไปตามสภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยอาจเป็นวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อยสิบสองหน่วยกิต โดยไม่อาจศึกษารายวิชาอย่างเดียวได้

แผน ๒ แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ โดยให้มีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต และไม่เกินหกหน่วยกิต

(๓) ปริญญาเอก แบ่งการศึกษออกเป็นสองแผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต

แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

แผน ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้หลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบห้าปี

หมวด ๔

อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๓ อาจารย์ในบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขางานดังกล่าว โดยสามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินว่าหนึ่งหลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกินสองคน โดยหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกันสามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

(๓) อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้ง ให้ทำหน้าที่สอนในกระบวนวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละกระบวนวิชา อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือวิชาชีพ โดยพิจารณาจากผลการ

ค้นคว้าทางวิชาการหรือมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพโดยทั่วไปที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๔) อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และดูแลการจัดแผนกำหนดการศึกษาของนักศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและระเบียบ ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาในเรื่องอื่นตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๕) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือการค้นคว้าอิสระหลัก หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ดูแล และควบคุมการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย

(๖) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือการค้นคว้าอิสระร่วม หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการให้คำแนะนำ ดูแล และควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย

(๗) กรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่คณบดีแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๔ ให้คณบดีเป็นผู้แต่งตั้งอาจารย์ในบัณฑิตวิทยาลัยตามข้อ ๑๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ข้อ ๑๕ คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยสามคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยสองคน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ประธานหลักสูตรต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของ

การศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยหนึ่งรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น

(ง) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งเรื่องภายในสองปี หรือสองเรื่องภายในสี่ปี หรือสามเรื่องภายในห้าปี

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยสามคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยสองคน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ประธานหลักสูตรต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

(ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็นสองประเภทดังนี้

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือการค้นคว้าอิสระหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการ

พิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือการค้นคว้าอิสระร่วม (ถ้ามี) ที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือการค้นคว้าอิสระร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าห้าเรื่อง

หากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

(ง) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย รวมไม่น้อยกว่าสามคน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิคุณสมบัตินี้ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าห้าเรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

(จ) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยหนึ่งเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นด้วย

(ฉ) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาน้อยหนึ่งเรื่องภายในสองปี หรือสองเรื่องภายในสี่ปี หรือสามเรื่องภายในห้าปี

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยสามคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งเรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยสองคน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ประธานหลักสูตรต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยหนึ่งรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง

กรณีของอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำ

ร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นด้วย

(ง) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งเรื่องภายในสองปี หรือสองเรื่องภายในสี่ปี หรือสามเรื่องภายในห้าปี

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยสามคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยสองคน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ประธานหลักสูตรต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็นสองประเภท ดังนี้

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อยหนึ่งคน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสิบเรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด ข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

(ง) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสองคน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกโดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง

(๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสิบเรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

(จ) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยหนึ่งเรื่องในรอบห้าปีย้อนหลัง

อาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นด้วย

(ฉ) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์

ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยภายหลังสำเร็จ การศึกษาอย่างน้อยหนึ่งเรื่องภายในสองปี หรือสองเรื่องภายในสี่ปี หรือสามเรื่องภายในห้าปี

ข้อ ๑๖ ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของ นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงาน ทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและ ปริญญาเอก รวมได้ไม่เกินห้าคนต่อภาคการศึกษา

(ข) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรอง ศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมได้ไม่เกินสิบคนต่อภาคการศึกษา

(ค) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรง ตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ต้องไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษา หากมีความ จำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่าสิบห้าคน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการมาตรฐานการ อุดมศึกษาเป็นรายกรณี

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของ นักศึกษาระดับปริญญาโทได้ไม่เกินสิบห้าคน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวน นักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์หนึ่งคน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระสามคน แต่รวมแล้วต้อง ไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษา

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

หมวด ๕

การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๗ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า

(๒) หลักสูตรปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๘ การรับเข้าศึกษา

(๑) บัณฑิตวิทยาลัยจะพิจารณารับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา โดยวิธีการคัดเลือก หรือสอบคัดเลือก หรือวิธีอื่น ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) ผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาแต่กำลังรอผลการศึกษาอยู่ มหาวิทยาลัยจะรับรายงานตัวเป็นนักศึกษาต่อเมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนภายในระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๙ ประเพณีของนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ผู้ที่ได้รับพิจารณาให้เข้าศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย ต้องไปรายงานตัวเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ตามวันและเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นถือว่าสละสิทธิ์

ผู้ที่มหาวิทยาลัยจะรับรายงานตัวเพื่อเป็นนักศึกษา ต้องมีคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาตามข้อ ๑๗ และมีหลักฐานประกอบการรายงานตัวครบถ้วนตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๖

การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๒๑ การลงทะเบียนเรียน

บัณฑิตวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนกระบวนวิชาในแต่ละภาคการศึกษา และให้นักศึกษาถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) การลงทะเบียนของนักศึกษา

(ก) ภาคการศึกษาปกติ ลงทะเบียนได้ไม่เกินสิบห้าหน่วยกิต

(ข) ภาคการศึกษาฤดูร้อน ลงทะเบียนได้ไม่เกินเก้าหน่วยกิต

ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนในรายวิชาวิทยานิพนธ์ที่มีจำนวนหน่วยกิต ต่างไปจากเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งให้ทำได้ โดยต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับการอนุมัติจากคณบดี

(๒) การลงทะเบียนกระบวนวิชาเรียน

(ก) กระบวนวิชาใดที่เคยได้ลำดับชั้น B หรือสูงกว่า จะลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นซ้ำอีกไม่ได้

(ข) การลงทะเบียนกระบวนวิชาในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

(ค) การลงทะเบียนเรียนที่ผิดเงื่อนไขให้ถือว่าลงทะเบียนนั้นเป็นโมฆะ และกระบวนวิชาที่ลงทะเบียนผิดเงื่อนไขนั้นให้ได้รับอักษร W

(ง) นักศึกษาอาจขอลงทะเบียนเข้าศึกษากระบวนวิชาใดๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ได้โดยได้รับอักษร V เว้นแต่อาจารย์ผู้สอนจะเห็นสมควรให้ได้รับอักษร W

ข้อ ๒๒ การลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรือการลงทะเบียนในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๒๓ การขอเพิ่มและการถอนกระบวนวิชา การเปลี่ยนแผนการศึกษา การย้ายสาขาวิชา การรับโอนนักศึกษา การเทียบโอนผลการเรียน และการยกเว้นผลการเรียน ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวด ๗

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๔ การสอบกระบวนรายวิชา

(๑) นักศึกษาต้องสอบรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่รายวิชาที่ลงทะเบียนแบบผู้ร่วมฟังการบรรยาย หรือได้ถอนกระบวนวิชานั้นโดยถูกต้องตามระเบียบ หรือกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๒) นักศึกษาต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของเวลาศึกษาทั้งหมดของแต่ละกระบวนวิชา จึงจะมีสิทธิเข้าสอบในกระบวนวิชานั้นได้ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็น อาจารย์ผู้สอนอาจพิจารณาอนุญาตให้เข้าสอบได้ เป็นรายกรณี

(๓) กำหนดการสอบระหว่างภาคการศึกษาและประจำภาคการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๕ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ การสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ และการสอบป้องกันการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๒๖ การประเมินผลการศึกษา

(๑) ให้ใช้ระบบลำดับขั้นและค่าลำดับขั้นในการวัดและประเมินผล นอกจากกระบวนวิชาที่กำหนดให้วัดและประเมินผลด้วยอักษร S และ U

(๒) อักษรและความหมายของการวัดและประเมินผลกระบวนวิชาต่างๆ ให้กำหนด ดังนี้

A	หมายถึง	ดียอดเยี่ยม	(Excellent)
A-	หมายถึง	ดีเยี่ยม	(Outstanding)
B+	หมายถึง	ดีมาก	(Very Good)
B	หมายถึง	ดี	(Good)
B-	หมายถึง	ค่อนข้างดี	(Fairly Good)
C+	หมายถึง	ปานกลางค่อนข้างดี	(Above Average)
C	หมายถึง	ปานกลาง	(Average)
C-	หมายถึง	ปานกลางค่อนข้างอ่อน	(Below Average)
D+	หมายถึง	ค่อนข้างอ่อน	(Relatively Poor)
D	หมายถึง	อ่อน	(Poor)
D-	หมายถึง	อ่อนมาก	(Unsatisfactory)
F	หมายถึง	ตก	(Failure)
EX	หมายถึง	ดียอดเยี่ยม	(Excellent)
G	หมายถึง	ดี	(Good)

S	หมายถึง	ผ่าน (ปรับปรุงพื้นฐาน)	(Satisfactory)
U	หมายถึง	ไม่ผ่าน (ปรับปรุงพื้นฐาน)	(Unsatisfactory)
Pd	หมายถึง	ผ่านดีเยี่ยม	(Pass with Distinction)
P	หมายถึง	ผ่าน	(Pass)
I	หมายถึง	ผลการเรียนไม่สมบูรณ์	(Incomplete)
W	หมายถึง	ยกเลิกรายวิชา	(Withdrawal)
V	หมายถึง	ร่วมฟัง	(Audit)
T	หมายถึง	ยังไม่มีผลการประเมินผลวิทยานิพนธ์	(Incomplete Thesis)

หรือการค้นคว้าอิสระ

(๓) ระบบลำดับชั้น กำหนดเป็นอักษร A, A-, B+, B, B-, C+, C, C-, D+, D, D- และ F ซึ่งแสดงผลการศึกษาของนักศึกษาที่ได้รับการประเมินในแต่ละกระบวนวิชา และมีค่าลำดับชั้น ดังนี้

A	ดียอดเยี่ยม	๔.๐๐
A-	ดีเยี่ยม	๓.๗๕
B+	ดีมาก	๓.๕๐
B	ดี	๓.๐๐
B-	ค่อนข้างดี	๒.๗๕
C+	ปานกลางค่อนข้างดี	๒.๕๐
C	ปานกลาง	๒.๐๐
C-	ปานกลางค่อนข้างอ่อน	๑.๗๕
D+	ค่อนข้างอ่อน	๑.๕๐
D	อ่อน	๑.๐๐
D-	อ่อนมาก	๐.๗๕
F	ตก	๐

(๔) อักษร I แสดงว่า การประเมินผลในการกระบวนวิชานั้นยังไม่เสร็จสมบูรณ์ เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย นักศึกษาจะต้องดำเนินการขอรับการวัดและประเมินผลเพื่อแก้อักษร I ให้เสร็จสิ้นก่อนสองสัปดาห์เรียนสุดท้ายของภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียน หากพ้นกำหนดดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษร I เป็น F หรืออักษร U

(๕) อักษร T แสดงว่า ยังไม่มีการวัดและประเมินผลวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เนื่องจากการทำวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ

(๖) อักษร V แสดงว่า นักศึกษาได้ลงทะเบียนวิชาในฐานะผู้เข้าร่วมศึกษาโดยไม่ต้องเข้ารับการวัดและประเมินผลในกระบวนวิชานั้น

(๗) อักษร W แสดงว่า

(ก) นักศึกษาได้ถอนกระบวนวิชาที่ลงทะเบียนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ ๒๑

(ข) การลงทะเบียนผิดเงื่อนไขและเป็นโมฆะตามข้อ ๒๑ (๒) (ค) (ง)

(ค) ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ ๒๑ (๒) (ง)

(ง) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(จ) กรณีเหตุสุดวิสัย ลาออก ตาย หรือมหาวิทยาลัยอนุมัติให้ถอนทุกกระบวนวิชาที่ลงทะเบียน

(ฉ) กระบวนวิชาบังคับของแต่ละสาขาวิชา นักศึกษาจะต้องได้รับการประเมินผลในลำดับขั้นไม่ต่ำกว่า B หากได้ลำดับขั้นต่ำกว่านี้ต้องลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชานั้นซ้ำอีกจนกระทั่งได้ลำดับขั้นไม่ต่ำกว่า B หากกระบวนวิชาบังคับดังกล่าวระบุการประเมินผลเป็นอักษร S หรือ U นักศึกษาจะต้องได้อักษร S มิฉะนั้นต้องลงทะเบียนในกระบวนวิชานั้นซ้ำอีก

(ค) ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนวิชาระดับปริญญาตรี ให้ใช้ระเบียบว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม การถอนกระบวนวิชา การวัดผล และการประเมินผล สำหรับกระบวนวิชานั้นโดยอนุโลม ส่วนการพิจารณาเงื่อนไขที่ต้องการผ่านก่อนของแต่ละกระบวนวิชา ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอนกระบวนวิชานั้น

(๑๐) อักษร S, U, I, T, V, และ W จะไม่ถูกนำมาคำนวณค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ย

(๑๑) การนับหน่วยกิตสะสม

(ก) กระบวนวิชาที่นักศึกษาได้ลำดับขั้น A, A-, B+, B, B-, C+, C หรืออักษร S เท่านั้น จึงจะนับหน่วยกิตของกระบวนวิชานั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

(ข) ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียวและให้นับเฉพาะครั้งสุดท้าย เว้นแต่กระบวนวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนซ้ำได้อาจนับหน่วยกิตสะสมได้มากกว่าหนึ่งครั้ง

(ค) ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนกระบวนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นกระบวนวิชาที่เทียบเท่ากันให้นับหน่วยกิตสะสมเฉพาะกระบวนวิชาหนึ่งกระบวนวิชาใดเท่านั้น

(๑๒) กรณีที่นักศึกษาได้เรียนกระบวนวิชาใดที่จัดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชาหนึ่ง อาจขอเทียบโอนกระบวนวิชานั้นเข้าไว้ในหลักสูตรสาขาวิชาอื่นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอเทียบโอนที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๗ นักศึกษาปริญญาเอก ต้องมีผลการเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศโดยการสอบหรือโดยวิธีอื่น ที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวด ๘

สถานภาพของนักศึกษา

ข้อ ๒๘ การลา

(๑) นักศึกษาที่ลาพัก หรือถูกสั่งให้พักการศึกษาตลอดภาคการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพในระหว่างการลาพักการศึกษาทุกภาคการศึกษา เว้นแต่ภาคฤดูร้อนหรือภาคการศึกษาที่ได้ชำระค่าธรรมเนียมลงทะเบียนกระบวนวิชาไปแล้ว

(๒) นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัยตามระเบียบ ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับอนุมัติให้ลาออกให้ถือว่านักศึกษายังมีสภาพเป็นนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) โอนไปเป็นนักศึกษาศาสนสถานการศึกษารูปอื่น
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยตามข้อ ๑๗
- (๕) ไม่มาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และได้ลาพักการศึกษาภายในสามสัปดาห์นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติ
- (๖) เป็นผู้สำเร็จการศึกษา
- (๗) เป็นนักศึกษาที่ได้ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยน้อยกว่า ๒.๗๕ เมื่อเรียนครบสองภาคการศึกษาเป็นต้นไป
- (๘) เป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้โอนไปเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- (๙) เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยครบสองภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่มีหน่วยกิตสะสมเว้นแต่หลักสูตรที่มีเฉพาะรายวิชาวิทยานิพนธ์
- (๑๐) นักศึกษาสอบประมวลความรู้ไม่ผ่านถึงสามครั้ง
- (๑๑) นักศึกษาสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านถึงสองครั้ง
- (๑๒) นักศึกษาสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ไม่ผ่านถึงสองครั้ง
- (๑๓) นักศึกษาไม่ได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลา
- (๑๔) นักศึกษาสอบการค้นคว้าอิสระไม่ผ่าน
- (๑๕) นักศึกษาสอบวิทยานิพนธ์ไม่ผ่านถึงสองครั้ง
- (๑๖) มหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพ

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ (๑) ถึง (๑๕) ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย ส่วนกรณีพ้นสภาพตามข้อ (๑๖) ให้ทำเป็นคำสั่งของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๐ การกลับเข้าเป็นนักศึกษา

(๑) นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วตามข้อ ๒๙ (๖) เมื่อสอบคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่สามารถนำกระบวนวิชาที่เคยศึกษาไว้เดิมมาใช้ใหม่ได้ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๒๙ (๒) (๓) และ (๕) อาจขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาได้ตามเงื่อนไขที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๓) นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๒๙ (๑๖) จะไม่มีสิทธิเข้าศึกษาต่อในบัณฑิตวิทยาลัยได้อีก

หมวด ๙ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๑ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา การเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติประกาศนียบัตรบัณฑิตปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือปริญญาเอก ให้แก่นักศึกษา นักศึกษาต้องยื่นใบรายงานคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่

ปรีกษาวិทยานิพนธ์ และประธานกรรมการบริหารหลักสูตร โดยปฏิบัติตามขั้นตอนครบถ้วนตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) ต้องศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(ข) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(ค) ปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่นตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด โดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) ระดับปริญญาโท

(ก) แผน ๑

(๑) ต้องศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร (ถ้ามี)

(๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ จนบรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา โดยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามข้อ ๑๕ (๒) (ง) โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความ หรือนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) แผน ๒

(๑) ต้องศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร

(๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ด้วยข้อเขียนหรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบป้องกันการค้นคว้าอิสระ จนบรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา โดยการสอบป้องกันการค้นคว้าอิสระ ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) ผลงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความ หรือนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) ระดับปริญญาเอก

(ก) แผน ๑

(๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์

(๒) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ จนบรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา โดยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามข้อ ๑๕ (๔) (ง) ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษากำหนดอย่างน้อยสองเรื่อง หรือ

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษากำหนดอย่างน้อยหนึ่งเรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตรอย่างน้อยหนึ่งสิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้อง อย่างน้อยสามคนที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

(ข) แผน ๒

(๑) ต้องศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร

(๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์

(๔) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ จนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา โดยสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามข้อ ๑๕ (๔) (ง) ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๕) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้อง อย่างน้อยสามคนที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๓๒ ให้ประธานหลักสูตรเสนอขออนุมัติปริญญาให้นักศึกษาปริญญาโท หรือปริญญาเอกเมื่อนักศึกษาได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตามข้อ ๓๑ (๒) และ (๓) จนครบถ้วนแล้ว โดยกำหนดให้วันที่นักศึกษาสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ หรือสอบป้องกันกรณีคัดค้านว่าอิสระผ่านเป็นวันที่สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๓ แนวปฏิบัติในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือการคัดค้านว่าอิสระ สำหรับหลักสูตรที่ต้องทำวิทยานิพนธ์ หรือการคัดค้านว่าอิสระ

(๑) บทความที่ตีพิมพ์ที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษา ต้องเป็นบทความที่มีชื่อ นักศึกษาเป็นผู้ทำวิทยานิพนธ์ หรือการคัดค้านว่าอิสระ ปรากฏเป็นชื่อแรก

(๒) บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารหรือที่นำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ เพื่อใช้ประกอบการขอสำเร็จการศึกษาทั้งหมดต้องเป็นผลงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการคัดค้านว่าอิสระหรือผลการศึกษาทั้งหมด

(๓) รูปแบบบทความที่พิมพ์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของวารสารที่ตีพิมพ์ หรือนำเสนอ ผลงานในการประชุมวิชาการนั้น

(๔) บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษาให้มีการดำเนินการเป็นไปตามข้อ ๓๔

ข้อ ๓๔ การส่งเอกสารการตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษา สำหรับนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ หรือการคัดค้านว่าอิสระ ให้ดำเนินการส่งหลักฐานเอกสารการตีพิมพ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้

(๑) กรณีบทความได้รับการตีพิมพ์แล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์ พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสารหรือในสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความพร้อมบทความฉบับเต็มและตัวเล่มวิทยานิพนธ์ หรือการคัดค้านว่าอิสระ

(๒) กรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์บทความ แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์บทความแล้ว ให้ส่งหนังสือ หรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่ส่งไปตีพิมพ์และสำเนาหน้าปกและปกในของวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ แนบมาพร้อมกับตัวเล่มวิทยานิพนธ์หรือการคัดค้านว่าอิสระฉบับสมบูรณ์

ข้อ ๓๕ การขออนุมัติประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และปริญญา ให้มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาผู้คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาต้องยื่นคำร้องคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรือประธานกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา และประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

(๒) นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(ก) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๓๑

(ข) ไม่อยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัยนักศึกษา

(ค) ส่งวิทยานิพนธ์หรือรายงานการคัดค้านว่าอิสระ และเอกสารการตีพิมพ์ตามข้อ ๓๔ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

- (ง) ไม่มีหนี้สินค้างชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บ
- (๓) ขั้นตอนการเสนอชื่อผู้สำเร็จการศึกษาต่อสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฤๅเดช เกิดวิชัย)
นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา